

Pályamű

dr. Melisné dr. Kovács Zsuzsanna
Gyula
2022.03.04.

Tartalom

- I. Bevezetés
- II. A kollégiumvezető feladatai
- III. Ügyforgalmi adatok
- IV. Időszerűségi mutatók
- V. Megalapozottsági mutatók
- VI. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás, személyi összetétel
- VII. Tárgyi feltételek
- VIII. Hosszú távú tervek, azok ütemezése
- IX. Összegzés

I. Bevezetés

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke 15.E/2022. (I.31.) OBHE számú határozata szerint a Gyulai Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetői állására kiírt pályázatnak részét kell, hogy képezze egy pályamű, amely a pályázónak a kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveiről és azok megvalósításának ütemezéséről szól.

A kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveim bemutatását megelőzően

- ✓ ismertetem azokat a jogszabályi rendelkezéseket és szabályzatokat, amelyek a kollégiumvezető működését meghatározzák,
- ✓ a Gyulai Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiuma és a törvényszék területén működő hét járásbíróság személyi feltételeit, a törvényszék ügyforgalmi adatait, időszerűségi és megalapozottsági mutatóit.

A jogszabályi keretek és a Gyulai Törvényszék polgári ügyszakának bemutatását követően ismertetem a kollégium működésével kapcsolatos terveimet és azok megvalósítására vonatkozó elképzeléseimet.

A pályaművem ezen részét nyilvánvalóan meghatározza, hogy - a szakmai életrajzomból kitűnően - a jogi diploma megszerzését követően kerültem a Békéscsabai Városi Bíróságra fogalmazóként, 12 évig városi bírósági bíróként dolgoztam, 18 éve vagyok tagja megyei bírósági, majd törvényszéki bíróként a civilisztikai kollégiumnak. A polgári ügyszak szinte valamennyi területén dolgoztam szakmailag és emberileg is a legkiválóbb kollégákkal, bírókkal és igazságügyi alkalmazottakkal. A törvényszék polgári kollégiuma évtizedek óta magas szakmai színvonalon látja el a feladatait, országosan is ismert és elismert kollégiumvezetők irányítása mellett. Az elődök öröksége tiszteletre méltó, a teljesítendő feladat az értékek, az eddig elért eredmények megőrzése és továbbfejlesztése akként, hogy a társadalmi és jogszabályi környezet változásából adódó kihívásoknak, az időszerűségnek folyamatosan megfelelően az ítélkezés és a kollégium működése.

II. A kollégiumvezető feladatai

A kollégiumvezető feladatait rögzítik az alábbi jogszabályok és szabályzatok:

- ✓ a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 124. § (1) bekezdés a) – c) pontjai, 26. § (1) – (3) bekezdései,
- ✓ a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (továbbiakban: OBH utasítás) 28. §-a,
- ✓ a Gyulai Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata (továbbiakban: Szabályzat),
- ✓ a Gyulai Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiumának ügyrendje.

A Bszi. 124. § (1) bekezdése szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő - az adott időszakra vonatkozó - tervek megvalósulásáról, valamint a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, és ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A Bszi. 26. § (1) bekezdése alapján a törvényszék kollégiumvezetője köteles a vezetése alatt álló bíróságok ítélkezését folyamatosan figyelemmel kísérni. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés szerinti feladat ellátása keretében az elvi kérdésben hozott, jogerőre emelkedett vagy véglegessé vált határozatokat a) a járásbíróság elnöke, a törvényszék megfelelő ügyszakú kollégiuma kollégiumvezetőjének, b) a törvényszék kollégiumvezetője az ítélőtábla megfelelő ügyszakú kollégiuma kollégiumvezetőjének bemutatja. A (3) bekezdés értelmében a (2) bekezdés szerinti eljárása előtt a törvényszék kollégiumvezetője kikérheti az elvi kérdés tárgya szerint érintett kollégium bíráinak véleményét.

Az OBH utasítás 28. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját.

A (2) bekezdés rögzíti, hogy a kollégiumvezető feladata különösen:

- ✓ az 54. § (1) bekezdésben szereplő beszámolójában évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
- ✓ jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének,
- ✓ az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét,
- ✓ összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket,
- ✓ összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik, évenként összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti,

- ✓ ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy a tanácselnök által a Bűsz. előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja,
- ✓ ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, az elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi,
- ✓ ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének a szakmai irányítását, felügyeletét,
- ✓ közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében,
- ✓ a közérdekű bejelentések és a panaszügyek intézésében részt vesz,
- ✓ javaslatot tesz - a szolgálati út betartásával - a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására,
- ✓ irányítja és szervezi a tanácselnöki feljegyzések ismertetését,
- ✓ ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,
- ✓ előterjeszti - a szolgálati út betartásával - az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, -módosítás körében,
- ✓ javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására,
- ✓ ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

A Szabályzat 3.2. pontja határozza meg a kollégiumvezető és a kollégiumvezetőhelyettes által vezetett kollégium feladatait.

E szerint a kollégium véleményt nyilvánít a bírói álláspályázatokról, részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében, véleményezi az ügyelosztási rendet, véleményt nyilvánít a kollégiumvezető-helyettesi, tanácselnöki, csoportvezetői álláspályázatokról és kezdeményezheti e bírósági vezetők bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését vagy felmentését, a bírák tekintetében véleményezi a kitüntetési és a díj-, valamint címadományozási javaslatokat, ellátja továbbá a törvény, vagy az OBH elnöke utasítása és a törvényszék elnöke által meghatározott egyéb feladatokat.

A Szabályzat 4.1.11. meghatározza a kollégiumvezető feladatait is az OBH utasítás szerint, illetve azt meghaladóan az alábbiak szerint:

- ✓ az ügyszakba tartozó bírák, tisztviselők és írnokok rendes szabadságának kiadása, a helyettesítés megszervezése a szabadságolások, valamint más okból való távollétek esetén, annak figyelembevételével, hogy az adott ügyszakban minden munkanapon legalább egy bírói tanácsnak és egy tisztviselőnek dolgoznia kell,
- ✓ túlmunka, vagy helyettesítés elrendelésének kezdeményezése a törvényszéki elnöknél,

- ✓ a sajtószóvivői feladatokban közreműködés a kollégium működése és szakmai tevékenysége körébe tartozó kérdésekben, a sajtótitkár szükség szerinti közreműködésével,
- ✓ ellátja az iratkezelés felügyeletét saját ügyszakában, a törvényszéken, a járásbíróóságokon, ideértve az évenkénti iratkezelési ellenőrzéseket is,
- ✓ a kollégiumba beosztott bíró tartós – előre láthatóan legalább 3 havi – távolléte esetén a rá kiosztott ügyekről azonnal intézkednie kell,
- ✓ a kollégium munkájáról a törvényszék elnökét folyamatosan tájékoztatja,
- ✓ részt vesz a törvényszék vezetői értekezletén,
- ✓ az ügyelosztási rendben meghatározott ügycsoportban a szabályzatban írtaknak megfelelően ítélik,
- ✓ a törvényszéken elvégzi a szakági ügyek kiosztását,
- ✓ a törvényszéki bírák ügyszaka, a fellebbezési tanácsok összetétele tekintetében javaslatot terjeszt elő a törvényszék elnökéhez,
- ✓ képviseli a kollégiumot, kapcsolatot tart a Kúria, az ítélőtáblák szakkollégiumaival, szükség szerint más szervek szakmai vezetőivel és más megyék szakkollégiumaival,
- ✓ a kollégiumi véleményekről tájékoztatja az ügyszak bírát.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 76. § (1) bekezdés a) pontja szerint az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében kialakítja, és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot.

Az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok:

- ✓ a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélik,
- ✓ az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása,
- ✓ tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása,
- ✓ a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége,
- ✓ a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- ✓ a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

A Gyulai Törvényszék Elnöke 2021. március hó 31. napján kelt elnöki pályázatában a Gyulai Törvényszék jövőbeni működésével kapcsolatos hosszútávú terveit az alábbi célok mentén fogalmazta meg:

- ✓ időszerű ítélezés
- ✓ szakszerű ítélezés
- ✓ racionális létszámgazdálkodás
- ✓ korszerű munkakörnyezet
- ✓ támogató informatika
- ✓ biztonság
- ✓ átláthatóság
- ✓ hatékonyság.

III. Az ügyforgalmi adatok

Az ügyforgalmi adatokból a 2019-2021 éveket választottam ki annak szemléltetésére, hogy hogyan alakult a járásbíróságokra és törvényszékre érkezett, befejezett és folyamatban maradt peres és nemperes ügyek száma a Gyulai Törvényszék területén, ugyanis 2018. január hó 1. napjától kezdődően alkalmazzák a bíróságok a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (Pp.), amelynek hatása az érkezett ügyek számát 2018-ban még jelentősen befolyásolta.

2021. január 1-től a Pp. egyes szabályai módosultak, amelynek célja az volt, hogy megkönnyítse a jogkeresők bírósághoz fordulása jogának gyakorlását. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról 2020. évi CXIX. törvény indokolása értelmében a Pp. hatályosulásának tapasztalatai, az Alkotmánybíróság határozatai és a jogalkalmazó szervek visszajelzései tették indokolttá a törvény egyes rendelkezései tekintetében a szabályozás finomítását, a perjogi szabályok egyszerűsítését és rugalmasabbá tételét. A módosítás álláspontom szerint szintén befolyásolta a járásbíróságokra érkezett ügyek számát.

Az érintett időszak egy részében a bíróságon rendkívüli ítélkezési szünet elrendelésére került sor 2020. március 15. napjától az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész javaslatára. A rendkívüli ítélkezési szünet során ellátandó bírósági igazgatási és ügyintézési feladatokról szóló 35.SZ/2020. (III. 15.) OBHE határozat 4. pontja kimondta, hogy a bíróságok a rendkívüli ítélkezési szünet alatt nem tartanak előkészítő ülést, tárgyalást és nyilvános ülést. A rendkívüli ítélkezési szünet 2020. június hó 18. napjával szűnt meg a 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet alapján a veszélyhelyzet megszüntetésével.

A két éve tartó világjárvány a rendkívüli ítélkezési szünet elrendelésének megszüntetését követően is hatással volt a bíróságok működésére, ami az ügyforgalmi adatokban is nyomon követhető.

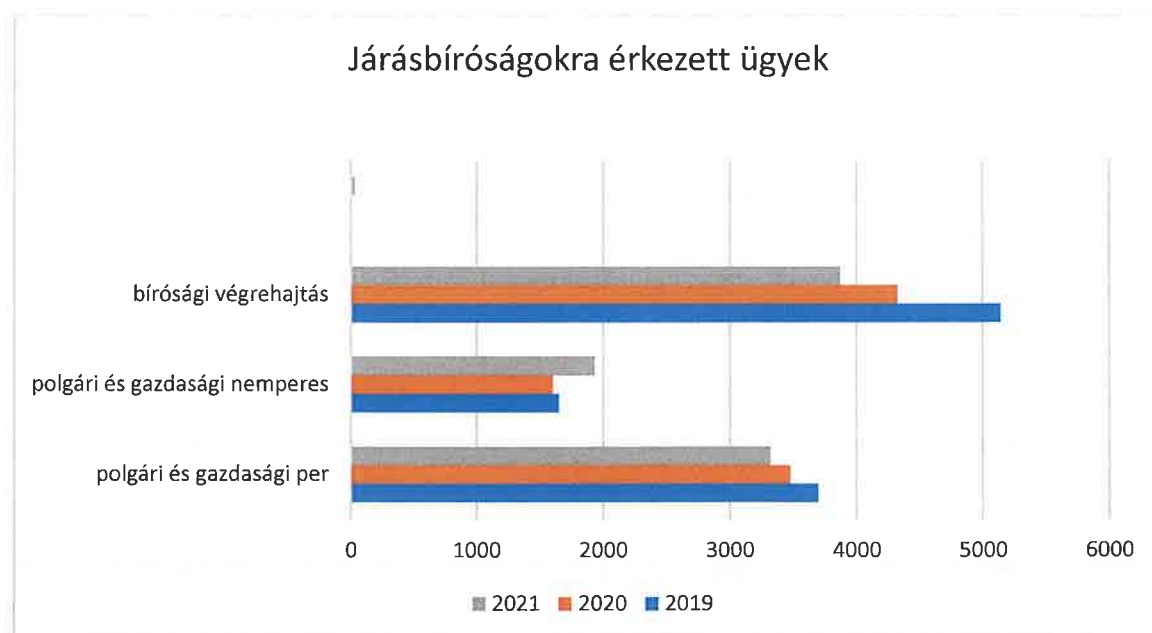
A szigorított védekezés alatt 2021. I. félévben is a 2020. évhez hasonlóan a bírósági eljárásokra különleges szabályok vonatkoztak, ami kihatott az eljárások befejezhetőségére és időtartamára, ahogyan erre az Országos Bírósági Hivatal által készített ügyforgalmi elemzés is utal.

Járásbíróságok

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Polgári per	3 602	3 412	3 259	3 672	3 313	3 631	1 191	1 290	918
Gazdasági per	97	72	63	105	70	60	23	25	28
Polgári nemperes	1 653	1 607	1 932	1 645	1 586	1 933	32	53	52
Gazdasági nemperes	0	1	3	0	0	4	0	1	0
Bíróági végrehajtás	5 145	4 331	3 870	4904	4589	3 934	634	376	312
Mediációs ügyek	39	16	29	41	20	29	6	2	2

A járásbíróságok tekintetében megállapítható, hogy 2019-től évenként folyamatosan csökkent a peres ügyek száma. Csökkenő tendenciát mutatnak a bírósági végrehajtási ügyek, a 2020-ban történt csökkenés után azonban a polgári és gazdasági nemperes ügyek száma jelentősen emelkedett.

A mediációs ügyek érkezési adataiban 2020-ban ugyancsak jelentős csökkenés tapasztalható, 2021-ben az ügyek száma emelkedett, de nem érte el a 2019-es szintet.

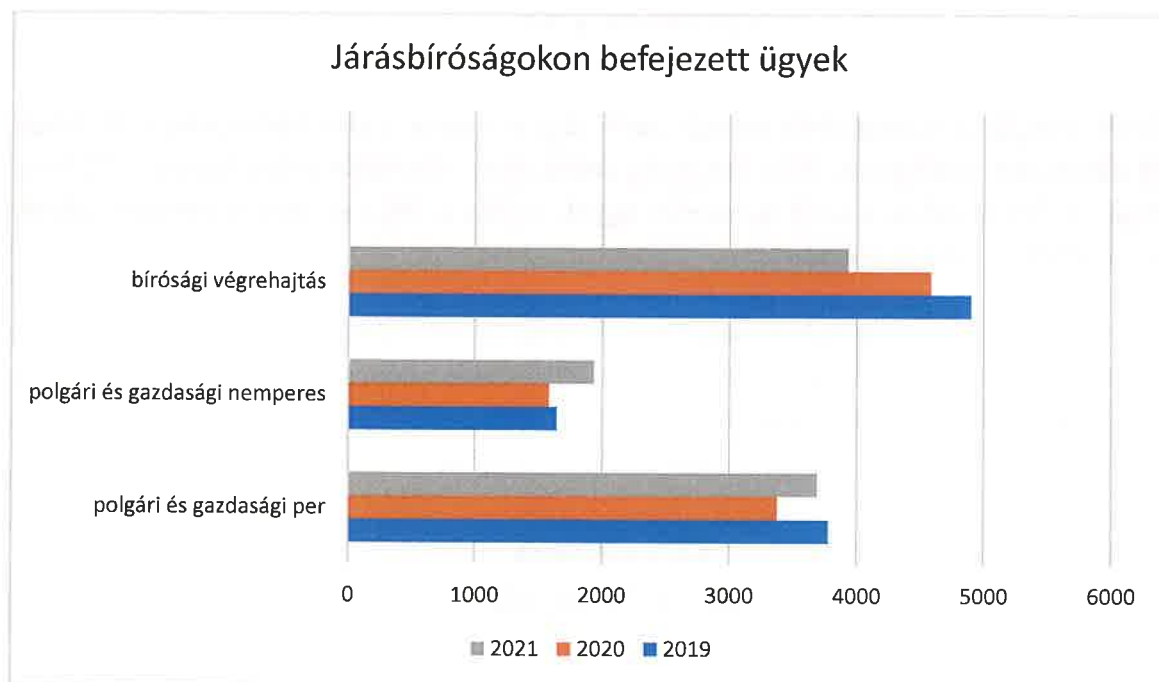

Az Országos Bírósági Hivatal által közzétett elemzésből kitűnően országosan 2020. évben a perek száma (177,5 ezer) 6,7%-kal alacsonyabb, a nemperes ügyeké (455 ezer) 4,5%-kal magasabb volt 2019. évhez képest (190 ezer peres, valamint 435 ezer nemperes ügy).

A Gyulai Törvényszék járásbíróságain 2020-ban 5,8 %-os – az országos átlagnál alacsonyabb mértékű - a peres érkezés csökkenése. A nemperes ügyek aránya is csökkent 2,7 %-kal, ellentétben az országos érkezési adatokkal.

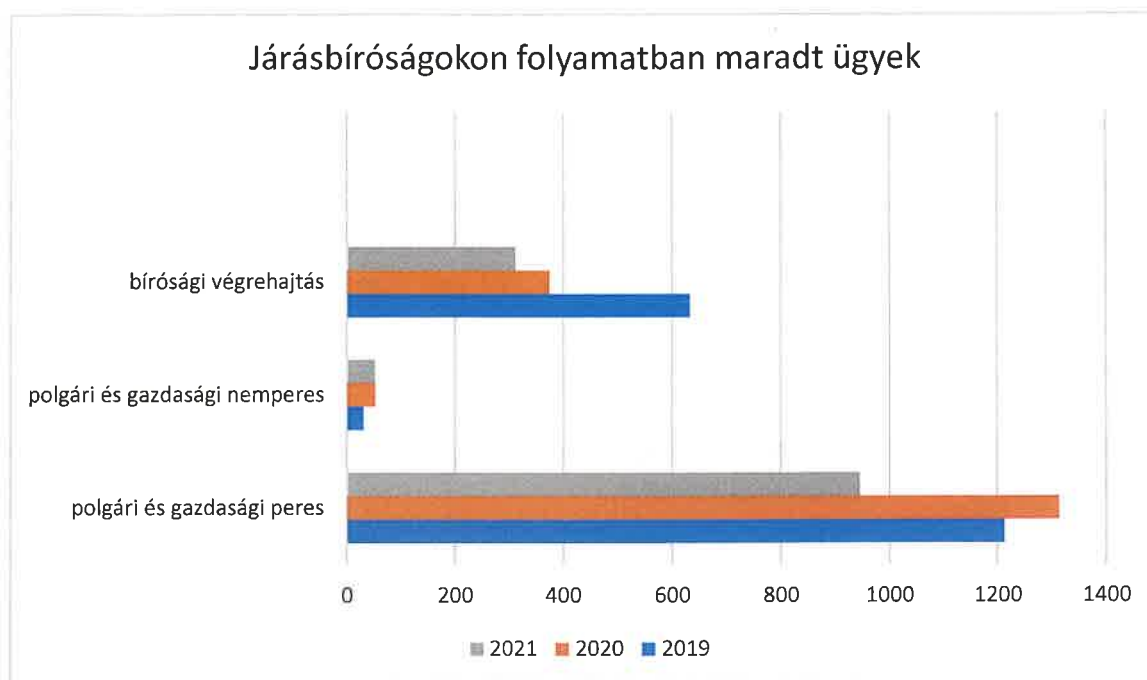
Az országos adatok 2021. I. félévére vonatkozóan kerültek közzétételre, ezek szerint a perek száma (89 ezer) 7,2%-kal alacsonyabb, a nemperes ügyeké (271 ezer) 24%-kal magasabb volt 2020 első feléhez képest (95,5 ezer peres, valamint 219 ezer nemperes ügy). A törvényszék területén működő járásbíróságokon az éves adatok akként alakultak, hogy a peres ügyek száma a korábbi évhez képest 4,6 %-kal csökkent, a nemperes ügyek száma viszont 20 %-kal nőtt.

A bírósági végrehajtási ügyek érkezése folyamatosan csökkent oly módon, hogy 2019-hez képest 2021-ben 25 %-os a csökkenés mértéke.

2019-ben a járásbíróságok több peres ügyet fejeztek be az érkezett ügyeknél, 2020-ban a befejezett peres ügyek aránya kis mértékben alacsonyabb volt az érkezési adatoknál. 2021-ben az egyébként is csökkent peres érkezést jelentősen meghaladta a befejezett peres ügyek száma. A nemperes ügyek tekintetében a járásbíróság lényegében az érkezett ügyekkel azonos számú ügyet fejeztek be mindhárom vizsgált évben.

A bírósági végrehajtási ügyek befejezési adatai is csökkennek az érkezett adatok csökkenő számához igazodóan, a befejezett ügyek száma a 2019-hez adatokhoz képest 2021-ben 20 %-kal alacsonyabb mértékű.

Mindezek alapján a folyamatban maradt peres ügyek száma a járásbíróságokon 2020-ban kisebb mértékben emelkedett, 2021-ben pedig jelentősen – a korábbi évhez képest – 72 %-ra csökkent. A folyamatban maradt nemperes ügyek száma a 2021-es magas érkezési adatok ellenére a 2020-as szinten maradt.

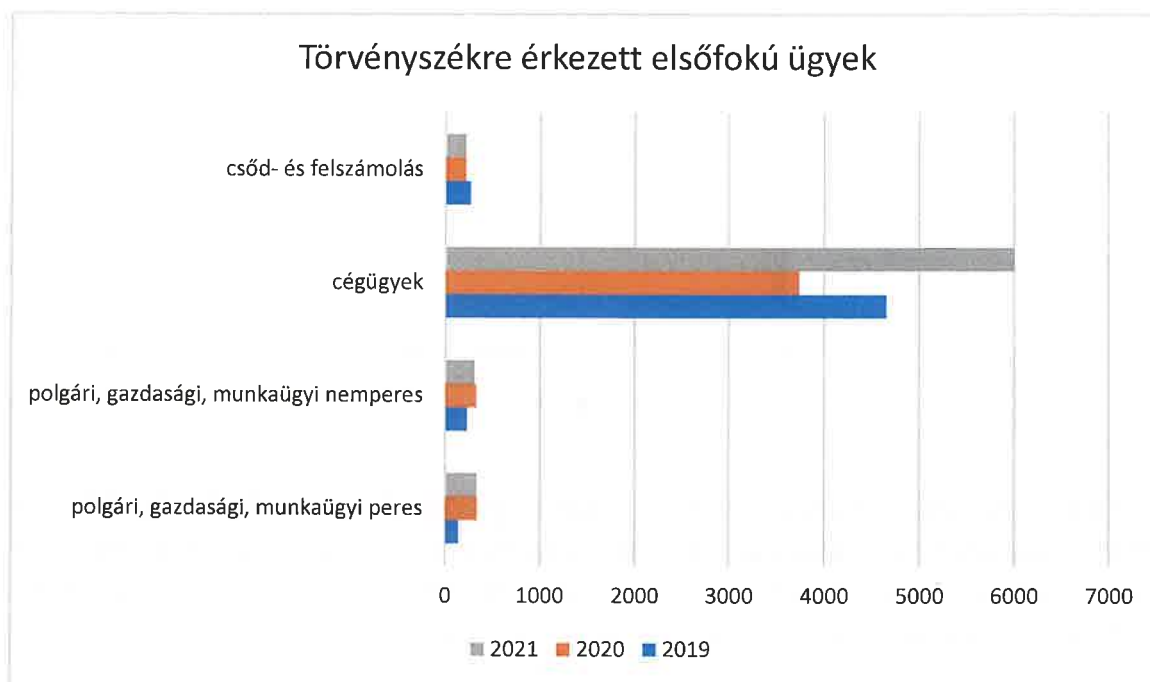
A 2021-ben folyamatban maradt bíróági végrehajtási ügyek száma a 2019. évi 634 ügghöz képest 312 ügyre változott, vagyis 2021-ben a 2019 évihez képest 51 %-os a csökkenés a folyamatban maradt ügyek tekintetében.

Törvényszék Elsőfokú ügyek

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Polgári per	139	161	149	154	142	153	39	58	54
Gazdasági per	10	12	7	12	8	9	7	11	9
Munkaügyi per	0	173	179	0	131	181	0	42	40
Polgári nemperes	240	329	310	210	263	290	117	183	203
Gazdasági nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi nemperes	0	8	14	0	8	14	0	0	0
Cégügyek	4 659	3 746	6 013	4 665	3 775	6 099	187	158	72
Csőd- és felszámolás	272	225	217	351	275	202	246	196	211

A fenti táblázat összefoglalóan tartalmazza a törvényszékre érkezett elsőfokú ügyek érkezési, befejezési adatait és a folyamatban maradt ügyek számát 2019-2021 között.

Az alábbi diagrammok külön-külön szemléltetik – a járásbírói ügyforgalmi adatok bemutatásához hasonlóan – az érkezett, a befejezett és a folyamatban maradt ügyek alakulását.

A Gyulai Törvényszékre 2020-ban több peres elsőfokú ügy érkezett, azonban csökkent a cégügyek és csőd- és felszámolási ügyek száma. A tendencia 2021-ben annyiban változott, hogy a peres és nemperes érkezés csökkent 2020-hoz képest. A törvényszéki polgári, gazdasági peres ügyek csökkenésének mértéke 10 %-os, a polgári és gazdasági nemperes ügyek esetében pedig 6 %-os.

A munkaügyi peres adatokat 2021-ben lehet megfelelően értékelni a 2020-as szervezeti változásokra tekintettel. Az Országos Bírósági Hivatal által készített elemzés alapján 2021. I. félévére jellemző, hogy az összes törvényszéken megjelentek és az érkezés számottevő hányadát képviselik a munkaügyi perek. Ez a Gyulai Törvényszék esetében is megállapítható.

2020-ban 20 %-kal kevesebb cégügy érkezett a törvényszékre, 2021-ben viszont az emelkedés jelentős, 38 %-os. A cégügyek a Cg., Cgt., Kt., Vgk. és Tpk. ügyek ügyforgalmi adatait foglalják magukban.

A csőd- és felszámolási ügyek száma kis mértékben folyamatosan csökkent a vizsgált három évben.

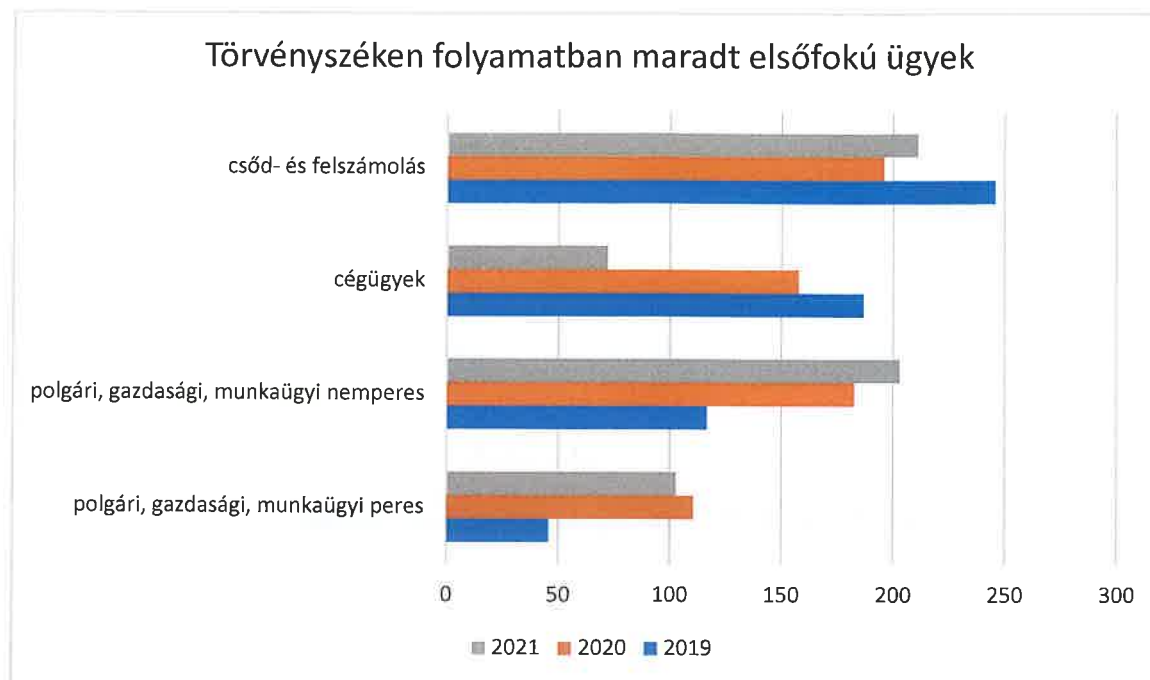
Az ismertetett adatokból kiemelendő, hogy a polgári és gazdasági pereket illetően 2019-ben és 2021-ben is meghaladta az érkezett ügyek számát a befejezések száma, 2020-ban azonban 173 db ügy érkezett, és 150 ügy került befejezésre. Ezzel összefüggésben teljesen egyetértek dr. Pusztai-Sznyida Barbara kollégiumvezető-helyettes asszony 2021. november 24-i kollégiumvezető-helyettesi pályázatának azon megállapításával, miszerint a polgári, gazdasági ügyek nagy része összetett, bonyolult, nagy terjedelmű bizonyítást igénylő jogvitákból származik. A peres felek száma, az előterjesztett igények okán a perfelvételi szak is gyakran elhúzódik.

A polgári nemperes ügyeket illetően mindhárom évben elmaradt a befejezések száma az érkezések számától.

2021-ben a munkaügyi peres érkezést a befejezések száma meghaladta.

A cégügyek tekintetében a 2020-ban és 2021-ben is meghaladta a befejezések száma az érkezett ügyek számát annak ellenére, hogy 2021-ben rendkívüli emelkedés volt tapasztalható az érkezésben.

A csőd- és felszámolási ügyek befejezési adatai szerint 2019-ben és 2020-ban a befejezések száma meghaladta az érkezések számát, 2021-ben azonban több ügy érkezett, mint amennyi befejezésre került.

A folyamatban maradt ügyek száma nyilvánvalóan a korábbi két diagrammal szemléltetett adatok következményeként emelkedett, illetve csökkent a vizsgált években. 2021-ben csökkent a polgári, gazdasági és munkaügyi perek száma, emelkedett a polgári nemperes ügyek száma a korábbi évhez képest 9 %-kal.

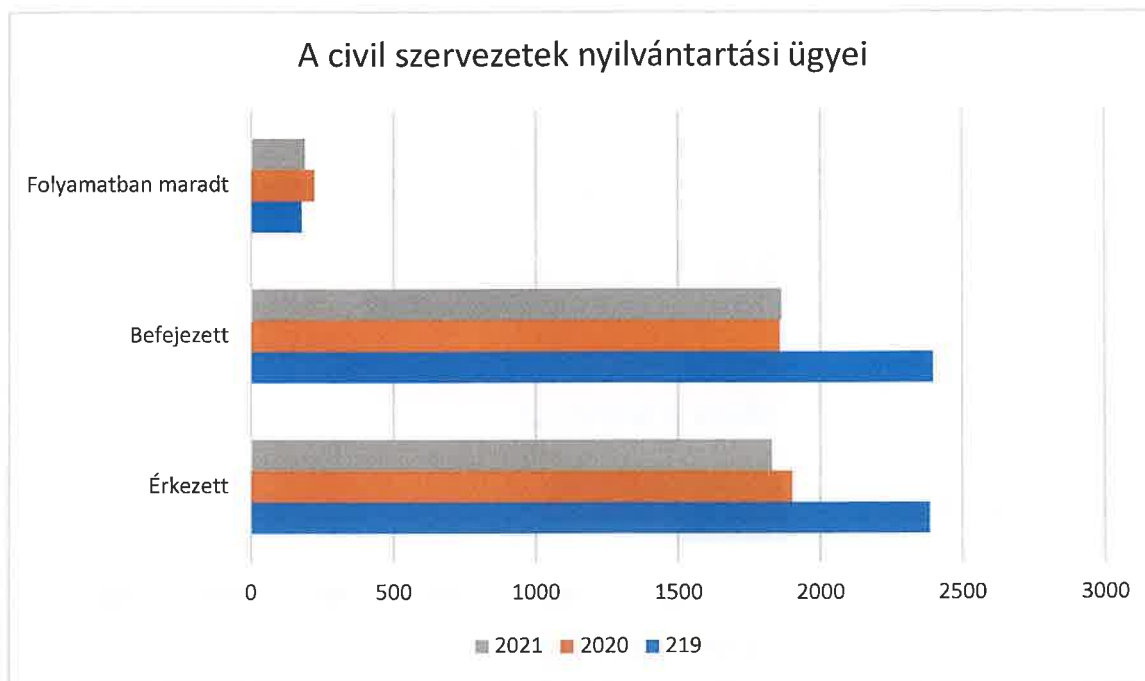
A folyamatban maradt cégügyek száma a kiugró érkezés ellenére 46 %-os csökkenést mutat, amely mögött kiemelést érdemlő bírói munka áll.

A csőd- és felszámolási ügyek száma 2020-hoz képest 7 %-kal emelkedett, ami összefügg azzal, hogy 2021-ben a befejezett ügyek száma nem érte el az adott évben érkezett ügyek számát.

A civil szervezetek nyilvántartási ügyeit illetően a 2019-2021. évi ügyforgalmi adatok az alábbi táblázatban rögzítettek szerint alakultak:

	2019	2020	2021
Érkezett ügyek száma	2387	1905	1830
Befejezett ügyek száma	2400	1861	1864
Folyamatban maradt ügyek száma	180	224	190

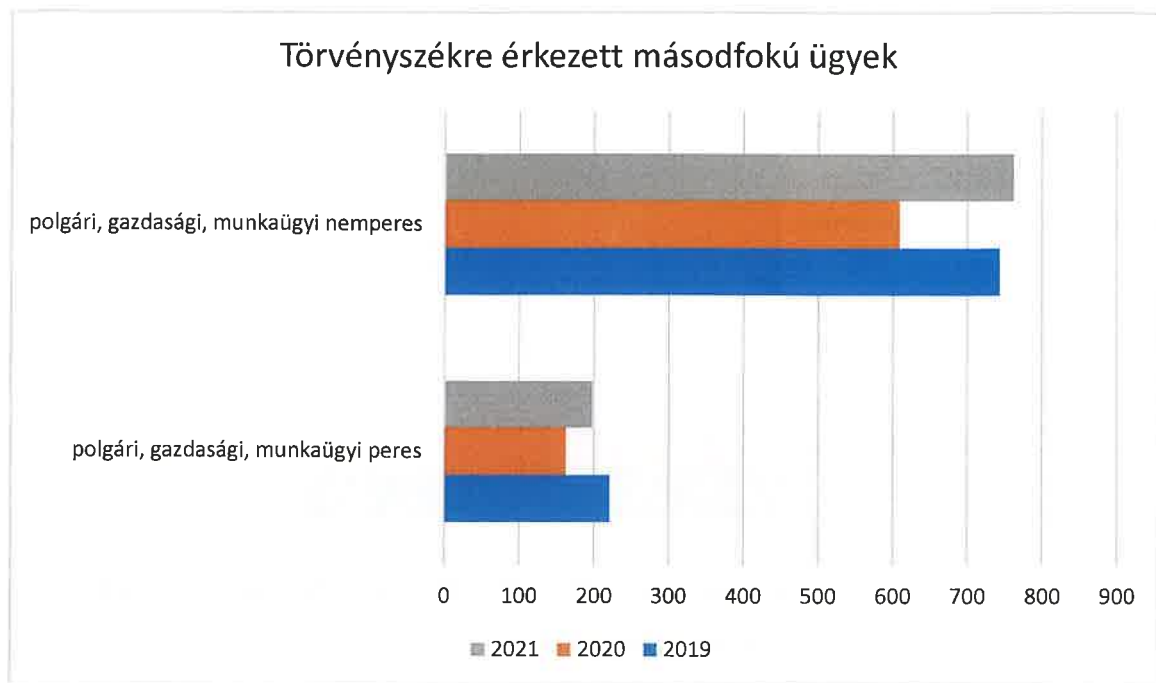
Az érkezett ügyek száma minden évben csökkent, a befejezések száma csak 2020-ban nem haladta meg az érkezések számát. A folyamatban maradt ügyek száma a 2021. évi befejezésekre tekintettel a 2020. évi ügyszámhoz képest jelentősen 15,2 %-kal csökkent.

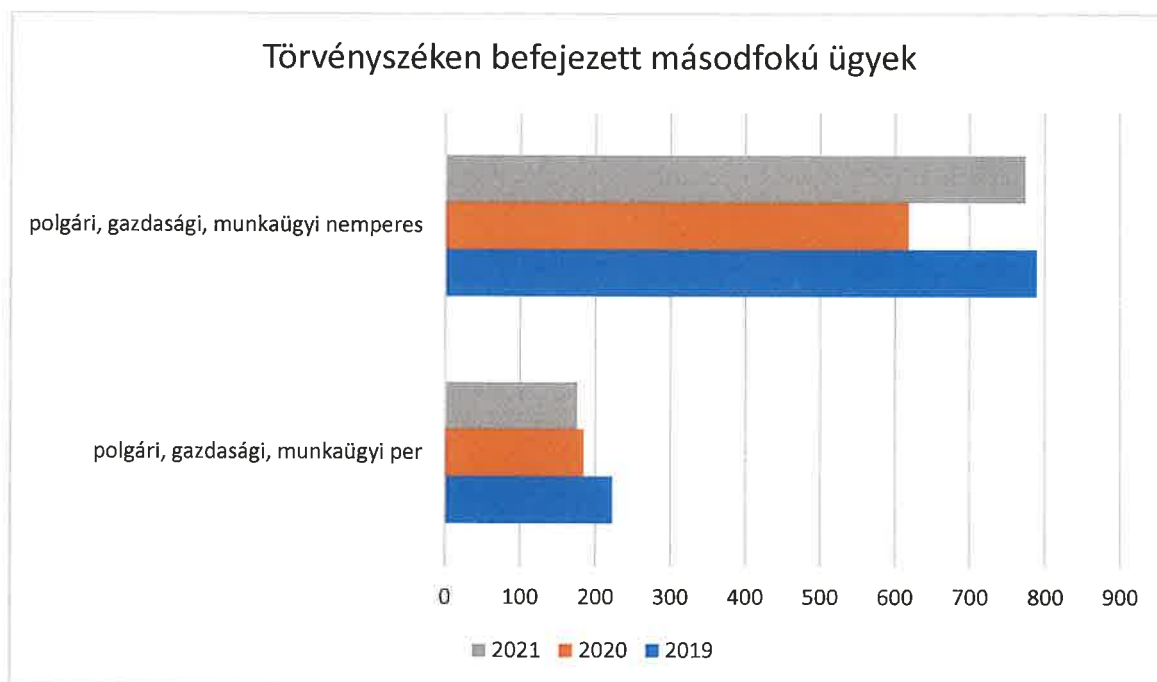
Törvényszék Másodfokú ügyek

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Polgári per	183	152	192	185	170	168	66	48	72
Gazdasági per	11	7	6	8	9	8	4	2	0
Munkaügyi per	28	5	0	30	6	0	1	0	0
Polgári nemperes	719	606	759	766	612	771	88	82	68
Gazdasági nemperes	10	1	3	10	2	3	1	0	0
Munkaügyi nemperes	15	3	0	13	5	0	2	0	0
Egyéb civilisztikai ügyek (P+G+K+M)	75	60	0	79	63	0	3	0	0

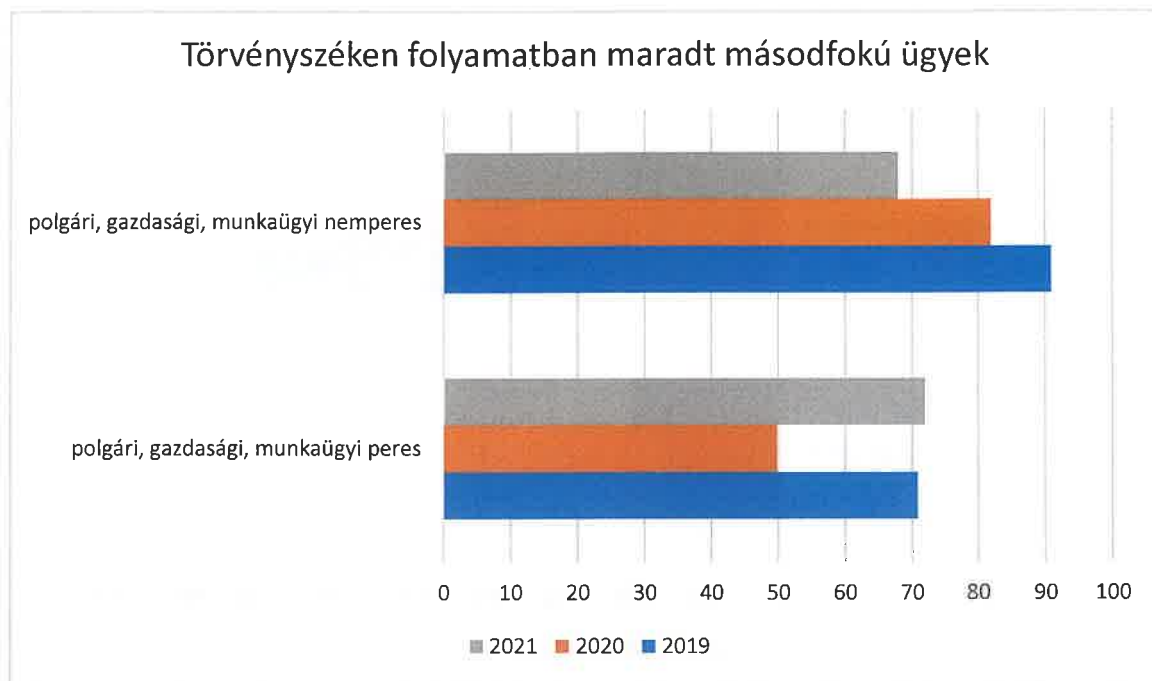
A törvényszékre érkezett fellebbezett peres és nemperes ügyek alakulását bemutató ügyforgalmi adatokkal kapcsolatban lényeges kiemelni, hogy 2020. évi március hó 31. napjával a korábbi közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek, a munkaügyi perek elsőfokú elbírálása törvényszéki hatáskörbe került, azok másodfokú elbírálása pedig ítéltáblai hatáskörbe.

A törvényszékre 2020-ban a korábbi évhez képest lényegesen kevesebb polgári, gazdasági peres és nemperes ügy érkezett. 2021-ben a polgári, gazdasági peres érkezés jelentősen emelkedett, kis mértékben meghaladta a 2019-es szintet. A polgári, gazdasági nemperes érkezés is lényeges emelkedést mutat 2021-ben, az érkezési adatok meghaladták a 2019-es év adatait.

2020-ban a törvényszéken tárgyaló másodfokú tanácsok több ügyet fejeztek be az érkezett ügyek számánál. 2021-ben azonban 198 db peres polgári, gazdasági ügy érkezett, a befejezések száma ettől elmaradt, 176 db volt. A polgári és gazdasági nemperes ügyeket illetően a befejezések száma mindhárom évben meghaladta az érkezések számát.

Az érkezések és befejezések arányának megfelelően a folyamatban maradt peres ügyek száma 2021-ben emelkedett, a nemperes ügyek tekintetében azonban csökkenés mutatható ki, így összességében 6 %-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma.

IV. Az időszerűségi mutatók

Az Országos Bírósági Hivatal által közzétett elemzésekben foglaltaknak megfelelően a törvényszéken az ítélezés időszerűségét az elhúzódó – elsőfokú bíróságokon a két éven, a törvényszéki elsőfokon és másodfokon az egy éven túl folyamatban lévő –, valamint az öt éven túl folyamatban lévő peres ügyek száma, továbbá a Gyulai Törvényszék más törvényszékekhez viszonyított helyzete alapján vizsgáltam.

Az OBH 2021. I. félévi elemzés rögzítette, hogy az időszerűséggel kapcsolatosan folyamatosan kiemelt cél az elhúzódó ügyek számának, illetve az összes folyamatban lévő ügghöz viszonyított arányának csökkentése. Ennek érdekében az OBH Elnöke 2020 szeptemberében igazgatási intézkedések megtételére kérte fel a törvényszékek elnökeit (a két éven túli ügyek szakmai-igazgatási vezetők általi személyes figyelemmel kísérése és szakmai támogatás nyújtása, havi jelentéstételi kötelezettség).

Járásbíróságok

Az országos elemzés szerint a Gyulai Törvényszék 2019-2020 években és 2021. I. negyedévében az első volt a törvényszékek rangsorában a két éven túl folyamatban lévő polgári és gazdasági perek arányát illetően az összes folyamatban lévő polgári és gazdasági perhez képest járásbírósági szinten.

Az évenkénti arányok a következőképpen alakultak.

	Folyamatban maradt ügyek	Két éven túl folyamatban maradt ügyek száma	Arány %
2019	1214	12	0,9
2020	1315	20	1,5
2021	946	9	0,9

Az elhúzódó perek száma 2021-ben jelentősen csökkent a 2020. évhez viszonyítva. Öt éven túli ügy a járásbíróságokon nem maradt folyamatban.

Törvényszék - Elsőfokú ügyek

		2019	2020	2021
Az 1 éven belül befejezett perek a befejezett perekből	polgári	154/133	142/130	153/146
	gazdasági	12/8	8/5	9/8
	munkaügyi	-----	131/122	181/169

2 éven túl folyamatos perek a folyamatban maradt perekből	polgári	39/5	58/2	54/3
	gazdasági	7/2	11/2	9/2
	munkaügyi	-----	42/1	40/1

Két éven túl folyamatban lévő civilisztikai perek aránya az összes folyamatban lévő civilisztikai perhez képest törvényszéki első fokon (2021.06.30-i állapot szerint) 4,2%, ezzel a Gyulai Törvényszék 7. helyen állt a törvényszékek rangsorában. A fenti táblázat adatai alapján 2019-ben 15 %-os, 2020-ban 4,5 %-os, 2021-ben 5,8%-os a 2 éven túl folyamatos perek aránya a folyamatban maradt perekből. 2021-ben egy öt éven túli ügy maradt folyamatban.

Törvényszék - Másodfokú ügyek

		2019	2020	2021
6 hónapon belül befejezett perek a befejezett perekből	polgári	185/160	170/141	168/158
	gazdasági	8/8	9/9	8/8
	munkaügyi	30/30	6/6	-----
2 éven túl folyamatos perek a folyamatban maradt perekből	polgári	66/0	48/0	72/0
	gazdasági	4/0	2/0	0/0
	munkaügyi	1/0	0/0	-----

A 2019-ben a polgári-gazdasági ügyek 87 %-ának, a 2020-ban befejezett ügyek 84 %-ának, a 2021-ben a befejezett ügyek 94 %-ának befejezésére 6 hónapon belül került sor. 2021-ben éven túli polgári-gazdasági per nem maradt folyamatban.

V. A megalapozottsági mutatók

Az ítékezés megalapozottságát a jogerőre emelkedési, a hatályon kívül helyezési és helybenhagyási arányon keresztül mutatom be.

2020-ban a bíróságokon a civilisztikai ügyszakban 3383 ügy került befejezésre, törvényszéki másodfokra érkezett 159 ügy (a fellebbezési viszonyszám 4,7 %). A törvényszéken 172 befejezett ügyből 78 ügyben helybenhagyó döntés született (45,3 %), 46 ügyben megváltoztatásra került sor (26,7 %), 27 ügyben hatályon kívül helyezésre (15,7 %), 21 ügy pedig egyéb módon befejeződött be (12,2%).

Az OBH által közzétett 2021. I. félévi országos adatok alapján a bírósági civilisztikai ügyszakban az ítéletek 93,6%-a jogerőre emelkedett. A Gyulai Törvényszék 95,7%-os eredményével a második helyen állt a törvényszékek között. A bíróságok fellebbezett civilisztikai peres ügyeinél 2021. I. félévben 49,3%-os a helybenhagyási arány. A Gyulai Törvényszék esetében ez 48,9 %. A fellebbezett ügyek 8,5%-át helyezték hatályon kívül az országos átlag szerint, a Gyulai Törvényszék bíróságainak fellebbezett ügyei szintén 8,5 %-át kerültek hatályon kívül helyezésre.

2021-ben a Gyulai Törvényszék területén működő bíróságon civilisztikai ügyszakban 3691 ügy került befejezésre, a törvényszéki másodfokra érkezett 198 ügy (fellebbezési viszonyszám 5,4 %). A törvényszéken befejezett 173 ügyben 89 helybenhagyó (51,45 %), 57 megváltoztató (32,95 %), 14 hatályon kívül helyező (8,09 %) döntés született, 21 ügy egyéb módon fejeződött be (7,544 %).

Az egyes bíróságok adatait összevetve megállapítható – ahogyan az a kollégiumvezető-helyettes asszony pályázatában is kiemelésre került -, hogy a hatályon kívül helyezett ügyek aránya a fellebbezett ügyek számához viszonyítva a Battonyai Bíróságon a legmagasabb, azonban a 2021. évi teljes ügyforgalom alapján a korábbi évhez képest jelentős a javulás. 2020-ban az arány 47,1 %-os volt, 2021-ben pedig 28,6 %-os.

A törvényszéki első fokon befejezett civilisztikai peres ügyek hatályon kívül helyezési aránya 2021. I. félévben országosan 7,5%. A Gyulai Törvényszéken ez az arány 14,3 %-os. A törvényszéki első fokon befejezett civilisztikai peres ügyek helybenhagyási aránya országos szinten 2021. I. félévben 45,4%. A Gyulai Törvényszéken az arány meghaladja az országos átlagot, itt 48,9%.

A teljes év adatai ennél is kedvezőbbek az alábbi táblázat szerint:

Törvényszék és ítéletábra viszonylata

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2021-ben	Ítéletábrára érkezett peres ügyek száma 2021-ben*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéletábrán befejezett peres ügyek száma 2021-ben	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	162	16	0,099	15	9	60,0%	1	6,7%	2	13,3%	3	20,0%
polgári	153	10	0,065	11	7	63,6%	1	9,1%	1	9,1%	2	18,2%
gazdasági	9	6	0,667	4	2	50,0%	0	0,0%	1	25,0%	1	25,0%
munkaügyi	181	16	0,088	20	11	55,0%	6	30,0%	0	0,0%	3	15,0%

Kúriai felülvizsgálat

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
civil	21	14	66,7%	0	0,0%	0	0,0%	7	33,3%
polgári	12	10	83,3%	0	0,0%	0	0,0%	2	16,7%
gazdasági	5	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%	4	80,0%
munkaügyi	4	3	75,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%

A helybenhagyások aránya 60 %-os, hatályon kívül helyezésre pedig két ügyben került sor, ami az alacsony fellebbezett ügyszámra tekintettel 13,3 %-os mutatót jelent.

A Kúriai felülvizsgálat arányszámai: a hatályában fenntartó döntés 66,7 %-os volt, megváltoztatásra, illetve hatályon kívül helyezésre nem került sor.

VI. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás, személyi összetétel

Az OBH elnöke és a Gyulai Törvényszék elnöke által is megfogalmazott célok között szerepel az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása, valamint a racionális létszámgazdálkodás. A célok megvalósításával elérhető az arányos munkateher, amelynek biztosításával javulhatnak az időszerűségi és megalapozottsági mutatók.

A Gyulai Törvényszék civilisztikai ügyszakában 14 törvényszéki bíró és 10 igazságügyi alkalmazott dolgozik.

A másodfokú ügyek elbírálását két tanács látja el.

A törvényszék hatályos ügyelosztási rendje szerint a 6.Pf. (2021-ig 2. Pf.) tanács referádájába tartozik a polgári ügyszak fellebbezett peres ügyeiből: a gondnoksággal kapcsolatos perek, a házassági perek, a házassági vagyoni közösségi perek, a rokoni kapcsolatokon alapuló perek, az élettársi tartás iránti perek, a végrehajtási perek, a szerződéses jogviszonyból származó perek közül azok, amelyek nem tartoznak a 9. sz. tanács referádájába. A polgári ügyszak fellebbezett nemperes ügyeiből: a tanács referádájába tartozó ügyekben érkezett végzés elleni fellebbezések, a megelőző távoltartásos ügyek, a pszichiátriai gyógykezelés felülvizsgálata iránti ügyek, a végrehajtási ügyek, a fizetési meghagyásos ügyekben hozott végzések elleni fellebbezések, a Pénzügyi Békéltető Testület határozatainak felülvizsgálata iránti ügyek, a bíróság kijelölése iránti ügyek.

A 6. Pf. tanácsban az egyik előadó bíró járásbíróságról kirendelt bíró.

A 9. Pf. tanács referádájába tartoznak a polgári ügyszak fellebbezett peres ügyeiből: a birtokperek, a tulajdonjogi perek, a dologi jogi perek, az ingatlannyilvántartási perek, a szerződéses jogviszonyból származó perek közül a tulajdonátruházó szerződések közül az ajándékozási szerződéssel kapcsolatos és a termőföldet érintő szerződésekkel kapcsolatos perek, a használati szerződésekkel kapcsolatos perek, a letéti szerződésekkel kapcsolatos perek, a biztosítási szerződésekkel kapcsolatos perek, a tartási és életjáradéki szerződésekkel kapcsolatos perek, az élettársak közötti vagyoni jogi perek, a szerződésen kívüli kártérítés iránti perek, a jogalap nélküli gazdagodás, az öröklési perek, a közérdekű adat kiadása iránti perek. A polgári ügyszak fellebbezett nemperes ügyeiből: a tanács referádájába tartozó ügyekben érkezett végzés elleni fellebbezések, a hagyatéki ügyek, a végrehajtási ügyek, a fizetési meghagyásos ügyekben hozott végzések elleni fellebbezések, a Pénzügyi Békéltető Testület határozatainak felülvizsgálata iránti ügyek, a bíróság kijelölése iránti ügyek, a magáncsőd.

A 9.Pf. tanácsban az egyik előadó bíró kollégiumvezető-helyettes, a tárgyalási kedvezményére tekintettel a tanács munkájában részt vesz egy törvényszéki elsőfokú ügyeket tárgyaló bíró és itt teljesíti a tárgyalási kötelezettségét a törvényszék elnöke is.

Az elsőfokú peres ügyeket (polgári, gazdasági, munkaügyi) öt bíró látja el. A bírák közül egy fő részt vesz a 9.Pf. tanács munkájában a fentiek szerint, intéznek csőd- és felszámolási ügyeket, igazgatási feladatokat látnak el, egyikük pedig a kollégiumvezető.

A felszámolási ügyeket két bíró intézi 70-30 %-os megosztásban.

Két törvényszéki bíró kirendelésben dolgozik a Szarvasi és a Gyulai Járásbíróságon.

A törvényszéki végrehajtási ügyeket titkár látja el, aki azonban az elnöki titkárság vezetőjeként túlnyomó részben igazgatási feladatokat intéz.

A cégügyeket két törvényszéki bíró és egy elsőfokú végzettséggel rendelkező bírósági ügyintéző intézi. Munkájukat 5 tisztviselő segíti.

A civil szervezetek nyilvántartási ügyeit két bírósági titkár és egy bírósági ügyintéző intézi, mellettük dolgozik két igazságügyi alkalmazott.

A Gyulai Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságokon civilisztikai ügyszakban dolgozó bírák és bírósági titkárok létszáma a következő táblázatban rögzítettek szerinti:

Járásbíróság	Bíró (fő)	Bírósági titkár (fő)
Battonyai Járásbíróság	3	1 + 1 (Békéscsabai Járásbíróságról kirendelt, mindketten részben büntető és szabálysértési ügyekben is eljárnak)
Békési Járásbíróság	2	2 (részben büntető és szabálysértési ügyekben is eljáró)
Békéscsabai Járásbíróság	7 – 1 (törvényszékre kirendelt)	2 + 1 (részben büntető és szabálysértési ügyekben eljáró)
Gyulai Járásbíróság	4 + 1 (törvényszékről kirendelt)	7 (négyen eljárnak büntető és szabálysértési ügyekben is, hárman csak polgári ügyekben)
Orosházi Járásbíróság	3	2 (részben büntető és szabálysértési ügyekben eljáró)
Szarvasi Járásbíróság	1 + 1 (törvényszékről kirendelt)	2 (részben büntető és szabálysértési ügyekben is eljáró)
Szeghalmi Járásbíróság	2	1 (Békéscsabai Járásbíróságról kirendelt, részben büntető és szabálysértési ügyekben is eljáró)

VII. Tárgyi feltételek

A Gyulai Törvényszék Elnöke 2021. március 31-én kelt elnöki állásra beadott pályaművében részletesen ismertette a törvényszék területén működő járásbíróságok és a törvényszék épületének állapotát, azok felszereltségét, megállapította, hogy jelen állapotukban is alkalmasak az igazságszolgáltatási tevékenység biztonságos ellátására.

A bíróság informatikai rendszere is alkalmas a bírák, bírósági titkárok és igazságügyi alkalmazottak munkájának hatékony támogatására. Minden bíró és bírósági titkár rendelkezik digitális diktafonnal, továbbá lappal. A „távoli asztal” révén a bírák és bírósági titkárok a bírósági épületen kívül hozzáférhetnek a bírósági munkaállomáson található anyagokhoz. Ez különösen az elmúlt két évben – a pandémia időszakában - segítette a folyamatos munkavégzést.

VIII. Hosszútávú tervek, azok ütemezése

A kollégiumvezetői pályaművemben a hosszú távú terveim ismertetését megelőzően elemezném a III-VII. pontban szereplő adatokat, hiszen ez az alap, amelyre a jövőben építkeznünk kell, és az ismertetett adatok határozzák meg részben a kollégium és kollégiumvezetés teendőit is.

Az ügyforgalmi adatok és törvényszék területén működő bíróság személyi összetétele alapján megállapítható, hogy a civilisztikai ügyszak működése időszerűen biztosítható. A törvényszék civilisztikai ügyszakos bírái szakmailag magas színvonalon ítélik meg, döntéseik több mint 90 %-a elsőfokon jogerőre emelkedik, a fellebbezett ügyek túlnyomó részét a magasabb bírói fórumok helyben hagyják. Nagyon alacsony a hatályon kívül helyezések aránya. Az országos statisztikai összehasonlításokban a törvényszék az időszerűségi és megalapozottsági mutatók alapján felállított rangsorokban előkelő helyet foglal el, az országos statisztikai mutatóknál többnyire jobb mutatókkal.

A törvényszék területén működő járásbíróságok esetében 2021-ben a peres ügyek érkezésének száma meghaladta a befejezett ügyeket, ennek eredményeként csökkent a folyamatban lévő peres ügyek száma. A nemperes ügyérkezés 2021-ben magasabb volt a korábbi évhez képest, azonban ehhez igazodóan a befejezések száma is emelkedett, ezért a folyamatban maradt ügyek száma alapvetően nem változott. A járásbíróságok időszerűségi mutatói is kedvezően alakultak 2021-ben, mert összességében csökkentek az elhúzódó pertartamú perek. A fellebbezések aránya kismértékben emelkedett 2021-ben, azonban több helyben hagyó döntés és kevesebb hatályon kívül helyező döntés született, mint 2020-ban.

A törvényszék elsőfokú ügyforgalmi adatai közül kiemelés érdemel, hogy a polgári-gazdasági, a munkaügyi, a cég- és a civil szervezetek nyilvántartási ügyeit illetően csökkent 2021-ben a folyamatban lévő eljárások száma, a csőd- és felszámolási ügyszakban a folyamatban lévő ügyek arányának emelkedése pedig nem jelentős. Ez utóbbi adat tekintetében osztom a kollégiumvezetőhelyettes-asszony pályázatában foglalt megállapítást, miszerint ezen ügyszak speciális abból a szempontból, hogy az eljárások időtartamát nagyobb részben a felszámoló tevékenysége, illetve az adós vagyoni helyzete határozza meg, figyelemmel a jogszabályi rendelkezésekre is.

A törvényszéki másodfokú peres és nemperes ügyszakban 2021-ben jelentősen emelkedett 2020. évhez viszonyítva az érkezett ügyek száma. Az érkezett 960 ügyhöz képest 950 került befejezésre a törvényszék két másodfokú tanácsa részéről. A kisebb mértékű elmaradás betudható a 2. Pf. (majd 15. Pf. és 6. Pf.) tanács összetételében és vezetésében bekövetkezett változásoknak. A 2. Pf. tanács tanácselnöke, dr. Szabó Mária nyugdíjba vonulására tekintettel, dr. Zámbori Tibor kollégiumvezető úr a kollégiumvezetői, és elsőfokú polgári, munkaügyi munkája mellett átvette 2021. július 1-től a tanács vezetését 2021. október közepéig. Ezt követően a tanácsot én vezettem megbízással, majd 2021. december 15-től kinevezés alapján. A tanácsban 2021. október 1-től dr. Czepó Katalin békéscsabai járásbírósági bíró dolgozik kirendeléssel.

A két tanács közötti munkateher 2020-2021 években eltolódott az intézett peres, illetve nemperes ügyek arányát illetően részben a másodfokú munkaügyi peres ügyek elbírálását érintő hatásköri változás miatt. Amennyiben 2022-ben sem változik a másodfokú peres és nemperes ügyek érkezések aránya az ügýtípusok tekintetében úgy tanácsok közötti munkateher kiegyensúlyozottabbá tétele érdekében az ügyelosztási rend módosítása indokolt lehet.

A törvényszék elnöke a bírák és bíróság titkárok kirendelésével a járásbíróságok közötti arányos munkateher elérésére törekedett, ezen intézkedés az ügyforgalmi mutatók ismeretében eredményes volt, ezért a jövőben is támogatandó.

A törvényszék civilisztikai ügyszaka kiegyensúlyozott működése azt mutatja, hogy dr. Zámboi Tibor kollégiumvezető úr a kollégiumvezetői pályázatában megfogalmazott célokat sikeresen megvalósította.

A civilisztikai ügyszak az elmúlt hat évben, 2016-2022 között felkészült a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény alkalmazására, a központi és regionális képzéseken, és a kollégiumi üléseken folyamatosan tanulták a polgári bírók az új szabályokat és azokat sikeresen el is sajátították. 2018. január 1-től – több mint három éve – folyamatos volt a jogértelmezési kérdésekben az egyeztetés.

A pandémia alatt a törvényszék vezetése segítségével (többek között a technikai feltételek azonnali biztosításával) a bírók viszonylag gyors átállásának köszönhetően az eddig nem tapasztalt munkavégzési körülményekhez a civilisztikai ügyszak igazodott. Nem sérült az időszerűség, hatékonyság, megalapozottság. A bírók „a távoli asztalhoz” való folyamatos csatlakozás lehetőségével élve az ügyeket folyamatosan és naprakészen intézték. Az ITR rendszer bevezetése összességében zökkenőmentesen végbement, köszönhetően részben a bírák és igazságügyi alkalmazottak ezirányú képzésének.

Kollégiumvezetői kinevezésem esetén a kollégium működését a korábbi jó gyakorlat átvételével kívánom szervezni és irányítani nyilván az általam megfogalmazott célok megvalósítása mentén.

Az ügyforgalmi adatok vizsgálata azért fontos, hogy figyelemmel kísérjük azt, hogy a bíróságra érkezett ügyek számának megfelelő számú ügy befejezésre kerüljön a bírók részéről. Ennek az elvárásnak a teljesítése az egyik célom a kollégiumvezetői megbízatásom esetére. Ezt az elvárást – a fentiekben kifejtettek szerint - a törvényszék területén ítélkező bírók az utóbbi években folyamatosan teljesítik, ez megjelenik a folyamatban maradt ügyek számának kedvező alakulásában.

Egyetértek dr. Pusztai-Sznyida Barbara 2021. december 15-től kinevezett kollégiumvezető-helyettes asszony pályázatában foglaltakkal, miszerint az eredmények megtartása érdekében a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani a törvényszéken és a járásbíróságokon is az eljárási határidők és ügyviteli szabályok érvényesülésének figyelemmel kísérésére, előmozdítására, illetve a soron kívüli ügyekben a határidők teljesítésére.

Ez utóbbi feladat teljesítésének álláspontom szerint is megfelelő eszköze az, hogy a bírák az éven és a két éven túli pertartamú ügyekről perkivonatot készítsenek. Az ügyintézési, írásba foglalási határidők, a befejezések számának ellenőrzésével elkerülhető, hogy az időszerűség sérüljön az ügyszakba tartozó ügyek intézése során.

A törvényszék az elhúzódó pertartamú két éven túli ügyek számát illetően az országos átlag feletti mutatókkal rendelkezik. Céлом, hogy ne emelkedjen az éven túli pertartamú ügyek száma és a törvényszék megőrizze a kedvező időszerűségi mutatóit.

Az OBH elnöke és a Gyulai Törvényszék elnöke által is megfogalmazott stratégiai cél az időszerű ítélkezés mellett a magas színvonalú, szakszerű ítélkezés.

A Gyulai Törvényszék és a területén működő járásbíróság megalapozottsági mutatói álláspontom szerint jónak tekinthetők, de tovább javíthatók. Kollégiumvezetői kinevezésem esetén törekedni fogok arra, hogy az ítélkező bírók számára minden segítséget megadjak ahhoz, hogy szakmailag minél megalapozottabban tudjanak ítélkezni.

Véleményem szerint mindennek az alapja az, hogy a bíró, bírósági titkár az eljárásjogi és anyagi jogszabályokat tökéletesen ismerje. A másodfokú bíráskodás során szerzett tapasztalataim alapján megállapítható, hogy az ügyek egy része azért húzódik el, mert az ügyet elbíráló bíró vagy bizonytalan az eljárási jogszabályokat illetően, vagy nem ismerte fel az alkalmazandó anyagi jogot. Nyilvánvalóan ez utóbbi a megfelelő anyagi pervezetés korlátjaként is megjelenik.

A magas fokú szakmaiság alapja a folyamatos tanulás, ennek érdekében a kollégiumvezetés feladata a polgári ügyszakban ítélkező bírák ösztönzése az országos és a regionális képzéseken történő rendszeres és aktív részvételre hallgatóként és oktatóként is.

A tanácselnöki pályázatomban is leírtam, hogy korábban is szükségesnek ítéltam, de az elmúlt évek folyamán meg is erősödött bennem az az igény, hogy a törvényszéken folytatódjon az olyan helyi képzések szervezése, amely képzések segítik az első- és másodfokú bírák munkáját azokon a területeken, ahol az ítélkezési gyakorlat értékelése során láthatóan jogértelmezési problémák merültek vagy merülnek fel. Ezt a célt szolgálja a kollégium munkatervében meghatározott jogterületek vizsgálata, előterjesztések készítése és azok megvitatása a régióban működő kollégiumok, az ítélőtábla és a Kúria bevonásával, álláspontjuk megismerésével

Fontosnak tartom és kinevezésem esetén mindenképpen megvalósítani is szándékozom, hogy a járásbírószágon ítélkező bírók ítélkező munkáját kiemelt figyelemmel kísérem. Az előzőekben szóltam a törvényszéken folyó képzések fontosságáról. E megállapítás megerősítése mellett is úgy látom, hogy szükséges és célravezető a járásbírószágon dolgozó munkatársak folyamatos helyszíni „támogatása” is, hiszen a közös képzések ellenére még maradhatnak bizonytalanságok, eszkárlódó helytelen gyakorlatok, amelyek megszüntetése gyors megoldást kíván, adott esetben pedig indokolatlan azzal megvárni a tanácselnöki feljegyzések éves ismertetését. A tanácselnökökkel kialakított konstruktív és szoros munkakapcsolat révén a kollégiumvezető rendszeresen tudomást szerezhet olyan (nem általános, de egy-egy bírónál

gyakran vagy folyamatosan felmerülő) helytelen – eljárásjogi, ügyviteli szabályokat érintő - gyakorlatról, amely egyedi, az adott bíróval lefolytatott személyes konzultációval orvosolható. Ezzel összekötve, a járásbírói bírósággal kialakított személyesebb kapcsolat révén a kollégiumvezető pontosabb képet alkothat olyan -nem artikulált – problémákról is, amelyek később nem várt helyzeteket idézhetnek elő és megoldásuk akkor már nagyobb erőfeszítést kíván, ám azokról kellő időben értesülve még megtehetők a szükséges intézkedések. Ennek érdekében beépíteném a munkámba a járásbírói bírósággal és igazságügyi alkalmazottakkal a munkahelyükön való gyakoribb személyes találkozásokat.

A szakszerűséggel kapcsolatos cél megvalósítását szolgálja a tanácselnöki feljegyzések készítése, azok évenkénti ismertetése, a másodfokú tanácsok egységes ítélkezési gyakorlata érdekében a tanácselnöki megbeszélések megtartása a vitás kérdésekben ahogyan ez a jelenleg is történik.

A fogalmazók képzésében a kollégium tagjai folyamatosan részt vesznek, ami különösen fontos a megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező bírói utánpótlás biztosítása érdekében.

Fontosnak tartom az OBH utasítás 178-183. §-aiban szabályozott instruktori és mentori segítséget is a határozott és határozatlan időre kinevezett bírák esetében.

A kiemelten bonyolult törvényszéki elsőfokú ügyekben törvényszéki bírósági titkár bevonását tartom szükségesnek az eljáró bíró munkájának segítése érdekében.

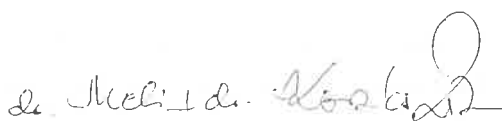
A kollégium vezetője és helyettese részt vesz az előírt bíróvizsgálatokban, több egyidőszakban elrendelt vizsgálat esetén a kollégium több tagja is kap ilyen feladatot. A kollégium két tagja szolgálati bíró. Tekintettel arra, hogy a bíróvizsgálatok, a szolgálati bíróság, a vezetői megbízás miatt az érintett bírákat tárgyalási kedvezmény illeti meg a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 103. §-a szerint, álláspontom szerint erre is figyelemmel kell a bíróvizsgálatokat évente ütemezve elrendelni.

IX. Összegzés

A pályaművemben bemutattam, hogy milyen jogszabályi rendelkezések, szabályzatok és stratégiai célok mentén határozom meg a kollégiumvezetői munkát, bemutattam a Gyulai Törvényszék civilisztikai ügyszakának ügyforgalmi adatain, megalapozottsági és időszerűségi mutatóin keresztül az itt folyó munkát, illetve az emberi erőforrással való gazdálkodás keretében a munkát ténylegesen elvégzők személyi összetételét. Vázoltam, hogy mindezek alapján milyen következtetések vonhatók le, illetve ehhez igazodva ismertettem a terveimet.

Az elmúlt évtizedek alatt megszerzett gyakorlati tapasztalatom és az ítélkező munka során felhalmozott tudásom, illetve korábbi kollégiumvezető-helyettesi megbízatásom során végzett igazgatási tevékenységem úgy gondolom képessé tesz arra, hogy a jogszabályi rendelkezésben rögzített feltételeknek megfeleljek és aszerint a kollégiumvezetői munkát ellássam.

Gyula, 2022. március hó 4. napján

dr. Melisné dr. Kovács Zsuzsanna
tanácselnök